

Znojemská učitelka **Marcela Příbylová** oficiálně patří mezi výjimečné pedagogy. Její recept zní:

Dejme dětem cit a morálku

Markéta Dušková
redaktorka MF DNES

Ačkoli pandemie koronaviru pedagogům doslova překopala pracovní život, učitelka prvního stupně znojemské Základní školy v Pražské ulici Marcela Příbylová si rozhodně nezoufá. „Na dětech se jiná forma výuky výrazně nepoděpsala,“ tvrdí překvapivě Příbylová, která se v soutěži Global Teacher Prize zařadila mezi jedenáctku výjimečných učitelů. Její unikátní výukové materiály v pandemii mnohým vytrhly trn z paty a pochválil je i vnuk Josefa Lady.

Kdybyste měla dát slovní hodnocení uplynulému školnímu roku, jaké by bylo?

Určitě nám něco dal a samozřejmě i něco vzal. Všichni jsme byli zafixováni v rutíně, ze které nevedla výhybka. Covid nás naučil reagovat na mimořádné situace. Nejen učitele, ale také děti a rodiče.

Možná najednou šlo to, co dřív ne. Vidíte to stejně?

Ano. Já si třeba fyzicky odpočinula. Standardně mám hodně mimoškolních aktivit, bylo mnoho koncertů, kroužků, akcí... a to všechno odpadlo. Možná jsem to i potřebovala. (úsměv)

Kolikrát jste za dobu covidu slyšela „nefunguje mi mikrofon“? Mám třetáčky, na které ještě dohlí-

žejí rodiče. Měla jsem stoprocentní účast a jen jednu holčičku, která řešila technické problémy. Takže jsem komunikovala neustále s její maminkou, až se podařilo vše vyladit. Takže u mě takřka bez problémů.

Odborníci se neshodou, co vlastně covidová doba s dětmi udělá. Jedni mluví o ztracené generaci a druzí jsou zdrženliví a říkají, že děti vše v pohodě doženou. Jak to tedy vidíte vy?

Věřím, že děti pandemie zase tolik neovlivní. V té situaci byla celá společnost, zastavilo se všechno. Když jsme přišli v květnu do školy, nepostřehla jsem téměř, že byla čtyřměsíční pauza, děti hned naskočily. Samozřejmě že některým z nich chybí nějaké vědomosti, ale myslím, že čas vše vyrovná.

Jsou i menší děti nyní samostatnější?

Rozhodně. Myslím, že kdyby přišla na podzim další uzavírka škol, tak bychom to vzali už „normálněji“, nebyla by taková panika, hrůza a vzdychání. Situace taková je a musíme se s ní naučit žít.

Distanční výuka vyhovovala nadaným dětem, které nemusely čekat na ostatní a „jely“ vlastním tempem. Naopak dopadala na ty méně šikovné a ze sociálně slabých rodin bez technického vybavení a připojení. Nebyla nicméně opomíjena „průměrná většina“?

Osobně jsem se ty nejdůležitější věci snažila dětem vysvětlit, aby to nemuseli dělat rodiče, a myslím, že se mi to u těch zásadních témat podařilo. Udělala jsem pro to, co bylo v mých silách. I díky pomoci výukových programů, které jsem dětem vytvářela přímo na míru. Mám ve třídě nadaného žáka i žáka se zrakovým postižením, takže i to tvoří velké rozdíly mezi dětmi, ale myslím si, že nikdo nezůstal opomíjený. Všechny děti dostávaly pravidelně zpětnou vazbu.

Pozorujete přesto u dětí nějaký deficit?

Jsem hudební třída a tam je deficit velký. Vyučuju na cimbál, na housle a na zpěv a to se rok a půl nesmělo. Myslím, že toho hodně zapomněly hlavně děti, co nemají doma daný nástroj. Zájmovou činnost poznamenala distanční výuka určitě.

Probojovala jste se velkou kon-

Ať tě hudba provází Znojemská učitelka Marcela Příbylová vymyslela a léta používá formu výuky, kdy do všech předmětů zařazuje hudbu a hudební nástroje. Klidně i do matematiky. Foto: Alice Hrubá

kurencí do finále soutěže Global Teacher Prize. Co to pro vás znamená?

Čenila jsem si už jen nominací. Že někomu stojím za to, že si sedne a napíše ji. Není to soutěž sympatií a každý musel splnit opravdu náročná kritéria, která hodnotí odborníci. Podmínkou byly zahraniční stáže, vlastní výukové metody, výsledky s dětmi, publikační činnost. Říkala jsem si, že to snad ani nemůžu splnit. Ale začala jsem a zjistila jsem, že ano. (smích)

Sdílela jste vlastní výukové materiály, máte vlastní YouTube kanál a kreativní stránku na Facebooku. Takže vám online očividně nevadí...

Sdílení na sociálních sítích mezi učiteli opravdu velmi fungovalo a mě i hodně motivovalo k další tvůrčí práci. Je těžké sedět celý den za počítačem a dokola slyšet, že učitelé mají prázdniny.

Tyhle řeči vás mrzely?

Ano, mrzely, samozřejmě. Ale na své materiály jsem během distanční výuky obdržela opravdu mnoho pozitivních ohlasů, takže tím se to vyrovnalo. Povedl se mi třeba projekt Josefa Lady. Velmi milým překvapením pro mě pak byl krásný dopis přímo od jeho vnuka, že je to nádherný projekt, který si sám zkusil, a ať se mi daří. To by se mi rozhodně taky nestalo, nebýt distanční výuky!

Vaše krédo v učitelské praxi je předat dětem cit a morální základy - není to povinnost rodičů?

Je, ale bohužel v dnešní době mě mrzí určitá krutost a bezcitnost. Prostě se mi líbí slušné chování, úcta, vděčnost, cit a lidskost.

Vymyslela jste a používáte formu výuky, kdy do všech předmětů zařazujete hudbu a hudební nástroje. Jak jste k tomuto nápadu došla?

Hraju asi na osm nástrojů. Moji rodiče založili ve Znojmě první cimbálovku, u nás se muzicírovalo pořád. Vždycky mi přišlo, že to dává člověku vážnost, že umí něco víc než ostatní, že ho to kultivuje. Do toho chci přivést děti, aby byly středem a zdrojem toho obdivu a byly samy se sebou spokojené. Chci to v nich vypěstovat s tím, že obdiv a schopnosti nejsou zadarmo a musíme pro to něco udelat. V hlavě mám velkou zásobu písniček, které nenajdete v žádném zpěvníku. Na letní sko-

le soutěže Global Teacher Prize mám hudební seminář a chci je předat ostatním paním učitelkám. Došla jsem i nabídku na semináře hudební výchovy ve Znojmě, od září se na ně chystám a moc se na tuto novou zkušenost těším.

Takže třeba v matice hraje na housle? Jak to v praxi vlastně funguje?

Například při násobcích vezmeme buben a triangl a počítáme - jeden, dva, TŘI. Násobek je na triangl a ostatní na buben. Roky tuto metodu používám a děti nesmírně baví.

Dokáže zapojit každého?

Zatím se mi to podařilo. Mám takovou metodu, že se na nástroj dokáže doprovodit i slabší dítě. Před třemi lety jsme vyhráli soutěž Zlatý oříšek pro nejtalentovanější děti, ve třídě jsem jich měla 24 a zapojeny byly úplně všechny.

Nenarazila jste někdy na výtky, že jak učíte, není v osnovách?

Ano, docela narážím. Musím hledat cesty, často i obhajovat svoji práci, často z něčeho, čemu skutečně věřím, musím i slevit. I když má ta práce krásné a viditelné výsledky, přesto v některých vzbuzuje nevěru, protože vybočuje z cesty a někdy úplně nezapadá do davu. Ale důvěřuji sama sobě, pracuji poctivě a pečlivě, nad rámec, velmi promyšleně, pořád se snažím na sobě pracovat a naplňovat svoji vizi. Používám metodu, kterou mám léty vyzkoušenou, které skutečně věřím, která mi skvěle funguje, děti moc baví a nikdy - mě ani děti - nezklamala. I proto jsem ráda, že jsem oslovila svým stylem práce s dětmi porotu v odborné soutěži.

Proč vlastně neučíte například na škole typu Montessori?

Montessori, Scio, waldorfská škola, to jsou instituce, kterým moc fandím. Snaží se pojmout výuku jinak a nemají to jednoduché, zapadnou nějak do nastaveného systému školství. Jenže u každé mi něco malinko chybí. Moc bych chtěla svoji soukromou školu, která by byla postavená podle individuálního architektonického návrhu. Mám vizi, přesně vím, jak by měla vypadat. Byla by netradiční, nadčasová, praktická, vzdušná a dítě by se v ní už samo o sobě cítilo mimořádně. Učilo by se tu v blocích, netradičně a kreativně. Viděla jsem ve světě několik takových škol a moc bych si to přála.

INZERCE

Zaměstnání - Nabídka

Přijmeme pracovníka na funkci posunovače na výpomoc na železničních vlečkách v rámci Jihomoravského kraje. Dobré platové podmínky, stravenky. Tel.: 734 641 679 nebo na e-mail: mitric.sep@centrum.cz

Firma v Brně hledá pracovníka do jednosměrného provozu na funkci posunovač, na trvalý pracovní poměr. Dobré platové podmínky, stravenky. Tel.: 734 641 679 nebo na e-mail: mitric.sep@centrum.cz

Přijmeme řidiče C+E. Profesionální průkaz, praxe min. 1 rok, čistý TR. Tel: 602 363 353

Přijmeme strojníky stavebních strojů. Strojnický průkaz, praxe min. 1 rok, čistý TR. Tel: 602 363 353

Přijmeme vedoucího stavební dopravy a mechanizace. Životopisy na email: mzd.uc@setra-cr.cz

Přijmeme obelubu mobilní oděšedivky kalů.